

Б. Патон, президент НАН України, академік НАН України:

«...Відзначу, насамперед, виведення в серпні минулого року ракетою-носієм “Дніпро” на орбіту українського супутника дистанційного зондування Землі “Січ-2”. Супутник оснащений апаратурою, яка дає змогу отримувати цифрові зображення поверхні Землі з роздільністю до 8 м. Ці космічні знімки використовуватимуться для контролю за аграрними ресурсами, під час екологічного моніторингу, оцінюючи забруднення навколишнього середовища, під час моніторингу надзвичайних ситуацій, а також при розвідці корисних копалин. Це дуже важлива справа. Важливо також, що до комплексу наукової апаратури супутника входять створені фахівцями академії прилади для діагностики газоплазмових характеристик іоносфери. Це допоможе прогнозувати виникнення й локалізацію природних та антропогенних процесів і явищ на поверхні Землі та у верхніх шарах атмосфери.

Вагоме значення для вітчизняної ядерної фізики та атомної енергетики мало підписання 26 вересня 2011 р. у Нью-Йорку Меморандуму про взаєморозуміння між урядом України та урядом Сполучених Штатів Америки щодо співробітництва з питань ядерної безпеки. Раніше, у 2010 р. на Вашингтонському саміті з ядерної безпеки була досягнута домовленість президентів України та США щодо створення до 2014 р. на базі Національного наукового центру “Харківський фізико-технічний інститут” новітньої ядерної установки – джерела нейтронів, заснованого на підкритичній збірці, керованій прискорювачем електронів. Відповідно до Меморандуму, американська сторона зобов’язалась, як компенсацію Україні за відмову від високозбагаченого урану, надати фінансову та технічну допомогу для будівництва і введення в експлуатацію цієї установки. Її проект уже розроблений за спільної участі фахівців Аргонської національної лабораторії та нашої академії, на сьогодні він проходить експертизу з аналізу безпеки для одержання необхідної ліцензії.

Хотів би також відзначити спільне засідання Ради Міжнародної асоціації академій наук та Ради Євразійської асоціації університетів. Воно відбулося в жовтні минулого року в рамках роботи в Києві VI Форуму творчої та наукової інтелігенції держав, які є асоційованими членами СНД. Ми обговорили проблематику співвідношення науки та освіти як основоположних чинників забезпечення модернізації економіки. Було прийнято спільне рішення об’єднати зусилля обох асоціацій для конструктивного діалогу з владними структурами країн СНД. Мається на меті досягнення найбільш ефективного використання потенціалу академій наук, інших наукових центрів, університетів, що входять до складу асоціацій.

Серед основних напрямів співпраці було визначено також координацію та проведення спільних наукових досліджень, сприяння подальшому розвитку Міжнародного інноваційного центру нанотехнології СНД, який було засновано – у тому числі й за участі НАН України – у 2009 р. в Дубні. Досягнуто домовленості щодо створення інших спільних науково-дослідних центрів на базі унікальних наукових комплексів на території держав-учасниць СНД. Обидві асоціації підтримали зусилля Російської Федерації та України, спрямовані на організацію Міжнародного наукового центру астрономічних та медико-біологічних досліджень у Приельбруссі (Кабардино-Балкарська Республіка Російської Федерації). Важливо й те, що за спільним рішенням буде розширена практика проведення літніх шкіл, курсів та стажувань молодих учених, аспірантів та студентів на базі провідних наукових установ та університетів країн СНД.

<...> Насамкінець, дуже приємною подією для нашої академії стало обрання загальними зборами Російської академії наук, сесія яких відбувалася в грудні 2011 р., до складу іноземних членів РАН чотирьох академіків Національної академії наук України, а саме: В. М. Гейця по відділенню суспільних наук за спеціальністю “економіка”, А. Г. Загороднього по відділенню фізичних наук за спеціальністю “фізика”, І. В. Сергієнка по відділенню математичних наук за спеціальністю “прикладна математика та інформатика”, П. П. Толочка по відділенню історико-філологічних наук за спеціальністю “історія”. Це, безумовно, є високою оцінкою їхнього визначного внеску в науку та в розвиток співпраці вчених України та Росії» *(За підсумками року. Інтерв'ю президента НАН України акад. НАН України Б. Є. Патона журналу «Вісник Національної академії наук України» / Бесіду вела Ю. Мазурок // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2012. – 27.01).*